

Zondag 21 februari 2021 - 1^e zondag 40 dagentijd

Evangelielezing: Marcus 1 : 12 – 15

Al bijna een jaar in crisistijd.

Vorig jaar was het in de tweede week van de 40 dagentijd dat we de eerste lockdown ingingen. En - ondanks het lichtpunt van de vaccins – beginnen we deze 40 dagentijd in een lockdown.

Hoe kunnen we deze crisis die nu al een jaar duurt nog met goede moed ondergaan? Willen we het als samenleving nog opbrengen om kwetsbare mensen een zo veilig mogelijke samenleving te bieden en de reguliere zorg open te houden. Of zijn we al lang klaar met de beperkingen die dit virus ons oplegt? Misschien kunnen we in dit opzicht iets opsteken van het verhaal van de beproeving van Jezus in de woestijn.

De evangelist Marcus, die we dit kerkelijk jaar met het oecumenisch leesrooster volgen, is kort en krachtig in zijn verhaal van de verzoeking in de woestijn.

Opvallend is dat bij alle drie de evangelisten die dit verhaal vertellen, Jezus door de Geest de woestijn in wordt gedreven.

Dat gegeven brengt dit verhaal misschien wel op een bijzondere manier dicht bij onze eigen ervaringen.

Totdat het coronavirus kwam dachten we toch vooral in een samenleving te leven waarvan we toch min of meer de regie in eigen hand konden houden?

Ineens moeten wij nadrukkelijk iets ondergaan. En zijn er allerlei beperkende maatregelen: mondkapjes, niet in de

kerk met elkaar en zo kunnen we er nog heel wat noemen. Net als Jezus werden we niet voor de keuze gesteld. Ook Hij kon niet anders dan de beproeving in de woestijn ondergaan.

Op dat wat je overkomt, dat wat je toevalt, past in eerste instantie geen actie maar een reactie.

Jezus komt in de woestijn terecht. Hij wordt ernaartoe geleid. Net zoals Israël uit de slavernij van Egypte wordt geleid en in de leerschool van 40 jaar woestijn terecht komt, zo komt Jezus in een leerschool van 40 dagen terecht.

Hij zoekt in eerste instantie niet de afzondering voor bezinning. Hij wordt uitgedaagd door een stem, een lastige stem zelfs, die Hem bevraagt en uitdaagt. Een stem die hem uiteindelijk ook helpt zijn weg te kunnen gaan. Bij Marcus heet deze stem 'Satan'.

Satan betekent letterlijk stoorzender of hinderaar. Het is iets of iemand die je van iets afhoudt, die je van je weg wil afleiden.

Uiterst sober is Marcus in zijn beschrijving van deze episode uit Jezus' leven. Uit de context van zijn verhaal kunnen we opmaken dat Jezus voor een belangrijke fase in zijn leven staat. Hij zal keuzes moeten maken: Gaat Hij de weg die God Hem wijst?

In de bijbel klinkt 'woestijn' als een plaats en tijd van bezinning om na te denken over wat echt van belang is. Een loutering om daarna je taak in de wereld weer op je te nemen. Zo gaat ook Jezus, na deze periode van beproeving en inkeer, naar Galilea en vraagt mensen om samen met Hem zijn taak, de verkondiging van Gods koninkrijk uit te voeren.

Jezus verblijft in de woestijn, veertig dagen lang. En Hij leefde er temidden van wilde dieren.

Wat moeten we ons daar bij voorstellen? Echte dieren? Of zijn het meer de dromen en spookbeelden die een mens kunnen achtervolgen?

Nu is de woestijn niet de plaats waar je veel wilde dieren tegenkomt, zeker geen grote. Waarschijnlijk bedoelde Marcus dit dan ook niet letterlijk.

Hij wilde aan zijn toehoorders duidelijk maken, dat Jezus verscheurd werd door angst en twijfel, dat Hij zich bedreigd voelde, onveilig, zoals in een woestijn.

Welke wilde dieren' zijn er die ons belagen?

Daar hoeven we vast niet lang over na te denken. 'Wilde dieren' : zijn het de angst en de wanhoop, die ons om het hart slaan als we denken aan dat akelige virus, de honger in deze wereld, ziekte en afscheid, misschien wel in ons eigen leven.

Zoveel vragen die ons moedeloos maken, omdat er nauwelijks een oplossing voor handen lijkt. De 'wilde dieren': ze brullen en schreeuwen ons dagelijks toe vanaf de voorpagina's van de kranten, in de vele praatprogramma's.

En wat zou het mooi zijn als er in onze woestijn ook engelen zijn die voor ons zorgen, zoals we lezen dat de engelen voor Jezus zorgden. Engelen. Hopelijk komt u er ook af en toe één tegen. Engelen: misschien zijn het mensen uit onze omgeving die als een engel voor ons zijn. Die onverwacht met een bloemetje op de stoep staan, een kaartje met bemoedigend woorden schrijven,

een telefoontje. . Een blijk van waardering. Een mens die een mede-mens helpt. Iemand die voor een ander de naaste is. Handen en voeten geeft aan barmhartigheid/ warmhartig / ruimhartig is.

De wilde dieren lijken vaak meer onze dagen te bepalen dan de goede engelen. Het evangelie vertelt dat het anders kan.

Marcus vertelt weliswaar niet hoe Jezus zijn besluit genomen heeft, maar dat én welk besluit hij nam wordt duidelijk als hij vertelt hoe Jezus naar Galilea gaat om dáár Gods goede nieuws te verkondigen:

De tijd is aangebroken,
het koninkrijk van God is nabij:
kom tot inkeer en hecht geloof
aan dit ... goede nieuws.

Het koninkrijk van God is nabij. Méér engelen dus dan wilde dieren, - althans in de verkondiging van Jezus: kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws.

Is dat niet deze goede boodschap: dat de wilde dieren het uiteindelijk nooit van de engelen zullen winnen?

Wij kunnen als mensen niet zonder elkaar.

En dat klinkt ook door in het 40 dagen project van Kerk in Actie: Ik ben er voor jou – 7 keer barmhartigheid.

En aan Jezus kunnen we zien hoe dat werkt.

Aan hoe Hij met mensen omgaat. Hoe Hij woorden van troost spreekt, en hoop. Van vergeving en genezing.

Ongeacht wie de mensen zijn, ongeacht wat hun achtergrond is.

Zoals Jezus dat heeft voorgedaan, zo mogen ook wij die weg gaan. Om de liefde die we zelf ontvangen, ook weer uit te delen aan een ander.

Zoals: het bezoeken van zieken, hen opzoeken, ook al is dat misschien in deze tijd vaak niet letterlijk mogelijk. Het gaat erom dat we hen niet vergeten: denkt u maar aan de blauwe druifjes.....

En we beseffen, juist na dit jaar, maar al te goed, dat we allemaal kwetsbare mensen zijn. Gezond of ziek, sterk of zwak: laten we elkaar juist in deze tijd niet vergeten.

Zo beginnen wij aan de veertigdagentijd.

Dagen van bezinning op wat er wezenlijk toe doet.

Een tijd van inkeer.

En ook van barmhartigheid.

Dat we ons in al deze dagen gedragen weten

door Gods liefde

en de nabijheid van engelen.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk

ds. Hillegonda Ploeger